

Forandring fra Ministeriets Side skulde kunne ventes. Ministeriet har ganske vist udtalt, at det finder en fuldstændig Tilslutning i det andet Thing, naar det ikke kan gaa ind paa en Ordning som den, der her er givet af Folkethingets Flertal. Hvis man fremstiller Forholdet saaledes, at det, at man ikke netop tager et Forslag, som fremsættes fra Flertallets Side her i Thinget, skal betragtes, som om der slet ikke var vist nogen Smøbekommen, er dette en fuldstændig ny Fremgangsmaade, og Dommen derover vil ogsaa kunne sælbes efter Alts, hvad der foreligger. Derfor man derimod ikke gaar ind paa en saadan Betragtning, er det meget urigtigt at sige, at der ikke har været Spørgsmaal om Smøbekommen fra Ministeriets Side; en saadan sandt allerede Sted under Behandlingen i det andet Thing. Jeg maa ogsaa tilbagefalde i Thingets Grindring, og det er mig en ganske særdeles Tilfredsstillelse at tilbagefalde det i den ærede Ordførers Grindring, at denne Samling dog ogsaa er bleven mærkelig med Hensyn til denne Sag derved, at der fremsom et Forslag, til en helt forandret Ordning af denne Sag, om hvilket Forslag jeg som Minister erklærede, at jeg vel ikke kunde anse det for saa heldigt og godt som det, der var indbragt af Ministeriet, men at jeg dog ikke vilde stille nogen Modstand derimod. Dette Forslag var netop, mærkelig nok, det samme, hvortil den ærede Ordfører ganske fortrinnsvis sluttede sig i Kirkekommissionen, og som netop efter hans Formening — hvad han udførlig dokumenterede i Kirkekommissionen — var det, som paa bedste Maade kunde fyldestgjøre, paa den ene Side Regjeringens og paa den anden Side Menighedernes Krav. Hvorledes behandlede man imidlertid dette Forslag, med Hensyn til hvilket Ministeriet havde stillet sig paa den nævnte Maade? Man forkastede dets Overgang til 2den Behandling; man vilde altsaa ikke lade det komme saa vidt, at man kom til at se, hvor Meget Ministeriet vilde gaa ind paa, og hvorledes det andet Thing vilde stille sig til dette Forslag. Man vilde netop have sit eget Forslag uforandret i den Skikkelse, hvori det var indbragt. Dernæst er der ogsaa i denne Samling fremskommet en Udtalelse, som jeg ikke kan undlade ved denne Leilighed at fremdrage, og som ligeledes har sin Mærkelighed. Den fremsom fra et andet Medlem, hvis Stemme er af særdeles Betydning i denne Sag, nemlig fra det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. A. Hansen), under Behandlingen af en anden Sag, nemlig Præstelønningsagen. Den ærede Rigsdagsmand, som jeg nævnte, udtalte sig da lige overfor den ærede Rigsdagsmand for Odense (Octavius Hansen), for at indbegaa den Indvending, at det var besynderligt, at man absolut vilde have Præsterne til at være af Staten lønnebede Embedsmænd, naar man dog paa den anden Side vilde stille dem saa forfælselig fra andre Embedsmænd, som man gjorde ved det her

foreliggende Lovforslag. Den ærede Rigsdagsmand for Odense mente, at dette dog var noget besynderligt, naar man samtidig dermed var ivrig for, at Menighederne selv skulde vælge deres Præster, og det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds svarede da dertil, at det var en fuldkommen Bidsfarelse fra det nævnte Medlems Side, naar han troede, at denne Lov gif ud paa at give Menighederne Ret til at vælge deres Præster. Den ærede Rigsdagsmand for Odense udtalte sin allerhøjeste Overrættelse over denne Uttring og tilspøide — om jeg tør sige saa — ganske naivt, at han, dengang han stente for Præstebesættelsesloven, havde gjort det i den salige Tro, at han stente for, at Menighederne skulde vælge deres Præster. Jeg tør imidlertid ved at se ud over denne Kreds af Mænd holde mig overbevist om, at en stor Del af dem have befundet sig i den samme salige Tro som den ærede Rigsdagsmand, og dette vilde i alt Fald være meget naturligt, al den Stand Loven selv gaar ud paa at give det ligefremme Flertal af Menighedens Medlemmer en Ret til, som det hedder, at vælge deres Præster. Det synes mig altsaa at ligge meget nær, at man maa sige, at der er givet dem en saadan Ret. Jeg kan nemlig ikke tro, at den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 3die Valgkreds lagde særdeles Vægt paa den Udtalelse af ham, at det er Kongen, der skal ansætte Præsterne. Naar ifølge en Lov den og den Fremgangsmaade har fundet Sted i en Menighed eller i Kommunen, hvad man vil, og der i Genhold til Lovens Bestemmelser er valgt en Mand, om hvem det maa siges, at han af Ministeriet skal indstilles til Kongen, kan jeg virkelig ikke tro, at enten det ærede Medlem eller Thinget vilde sige: Det staar Kongen frit for, om han vil vælge denne Mand eller ikke. Kongen er selvfølgelig personlig udenfor Spørgsmaalet; det er Regjeringen, hvormed der er Tale, og jeg tror, at man i høi Grad vilde bebrejde Regjeringen det som en illoyal Fremgangsmaade, dersom man, naar Loven var vedtagen, ikke maatte betragte det som Meningen, at den, der saaledes blev indstillet af Menigheden, virkelig blev ansat. Jeg tror imidlertid, at det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds i det Dieblit har befundet sig i en vis Distraktion, og har tænkt paa den Mening, han havde i Kirkekommissionen. Der var den ærede Rigsdagsmand nemlig fuldstændig i Overensstemmelse med Regjeringens Forslag og fuldstændig i Strid med det, han nu svarer. Ganste vist var der et Punkt, hvori der var en Forskjel tilstede, idet den ærede Rigsdagsmand vilde have umiddelbare Valg i Stedet for middelbare, men det er egentlig ikke derom, at Striden fornemmelig har dreiet sig, hvorimod det, hvormed den fortrinnsvis har dreiet sig, er, at Regjeringen har fordret Enstemmighed for, at En kunde blive valgt paa den Maade, at Valget var bindende, medens den forøvrigt kun vilde give en